

Crearea unei funcții P care permite calculul diferitelor tipuri de probabilități asociate unei variabile aleatoare continue(similar funcției P din pachetul `discreteRV`)

Pentru a calcula probabilități pe variabile aleatoare continue, am definit funcția P ca o metodă a clasei **contRV**, astfel:

```
setMethod("P", "contRV",
function (object) {
  return (integrala(object)) # integreaza pe suport
})
```

După cum se poate observa, parametrul funcției este un obiect de tip **contRV**. Acest lucru poate părea ciudat, întrucât ar fi inutil să putem calcula doar probabilități de tipul $P(X)$, întrucât rezultatul ar fi întotdeauna egal cu 1. În contextul pachetului, însă, un obiect de tip **contRV** nu reprezintă întotdeauna o variabilă aleatoare propriu-zisă. Mai precis, orice obiect poate fi rezultatul unei expresii de tipul: $X \leq x$, $(X \leq x) \cap (Y \geq y)$, $(X < a) \cup (X > b)$ etc. Astfel, prin evaluarea expresiilor, restrângem domeniul pe care integrăm densitățile în calculul probabilităților și să păstrăm notații cât mai apropiate de cele matematice(detalii în exemplele de la sfârșit).

Pentru a evalua expresiile, am supraîncărcat următorii operatori:

```
1 setMethod("<", c("contRV", "numeric"), function (e1, e2) {
2   comp(e1, e2, "<=") # P(X < x) = P(X <= x)
3 })
4 setMethod("<=", c("contRV", "numeric"), function (e1, e2) {
5   comp(e1, e2, "<=")
6 })
7 setMethod(">", c("contRV", "numeric"), function (e1, e2) {
8   comp(e1, e2, ">=") # P(X > x) = P(X >= x)
9 })
10 setMethod(">=", c("contRV", "numeric"), function (e1, e2) {
11   comp(e1, e2, ">=")
12 })
13 setMethod("==", c("contRV", "numeric"), function (e1, e2) {
14   comp(e1, e2, "==")
15 })
16 setMethod("%AND%", c("contRV", "contRV"), function (e1, e2) {
17   op(e1, e2, "&") # intersectie
18 })
19 setMethod("%OR%", c("contRV", "contRV"), function (e1, e2) {
20   op(e1, e2, "|") # reuniune
21 })
22 setMethod("|", c("contRV", "contRV"), function (e1, e2) {
23   cond(e1, e2) # conditionare
24 })
```

Pentru operatorii de inegalitate și egalitate, se observă ca aceștia au drept parametri un obiect **contRV** și un număr real. Se apelează funcția *comp*, ce va efectua restrângerea efectivă a suportului variabilei aleatoare pentru calculul probabilităților.

```

1      # Determina suportul pentru expresii de tipul  $X \leq x$ ,  $X \geq x$ 
2      comp <- function(X, x, c)
3      {
4
5          if (X@bidimen)
6              stop("Nu se poate compara o v.a. bidimensională cu un număr real!")
7
8          suportNou <- list()
9          nr <- 1
10
11         # Presupunem ca intervalele sunt in ordine crescatoare dupa
12         # si nu se intersecteaza!
13         if (c == "==")
14         {
15             for (i in X@suport[[1]])
16             {
17                 a <- i[1]
18                 b <- i[2]
19
20                 if (x < a)
21                     break # nu mai are rost sa cautam
22
23                 if (a <= x & b >= x) # daca x se afla in intervalul [a, b]
24                 {
25                     suportNou[[nr]] <- c(x, x) # suportul va fi intervalul [x,
26                     x]
27                     break
28                 }
29             }
30         else if (c == "<=")
31         {
32             # Exemplu: Daca suportul densitatii este format din [0, 2] U
33             # [4, 7] U [9, 11]
34             # Noul suport pentru  $X \leq 5$  va fi [0, 2] U [4, 5]
35
36             for (i in X@suport[[1]])
37             {
38                 a <- i[1]
39                 b <- i[2]
40
41                 if (x < a) # daca x este mai mic decat capatul inferior al
42                     intervalului
43                     break # am terminat de construit suportul
44
45                 if (a <= x & b >= x) # daca x se afla in intervalul [a, b]
46                 {
47                     suportNou[[nr]] <- c(a, x) # adaugam ultimul interval din

```

```

46         noul suport, adica [a, x]
47         break
48     }
49     # altfel, n-am ajuns la un interval care sa-l contina pe x,
50     # deci il adaugam in suportul nou
51     suportNou[[nr]] <- c(a, b)
52     nr <- nr + 1
53 }
54 else # ">="
55 {
56     # Exemplu: Daca suportul densitatii este format din [0, 2] U
57     #           [4, 7] U [9, 11]
58     # Noul suport pentru X >= 5 va fi [5, 7] U [9, 11]
59     # parcurgem intervalele in ordine descrescatoare dupa capatul
60     # inferior
61     for (i in rev(X@suport[[1]]))
62     {
63         a <- i[1]
64         b <- i[2]
65         if (x > b)
66             break
67         if (a <= x & b >= x) # daca x se afla in intervalul [a, b]
68         {
69             suportNou[[nr]] <- c(x, b) # adaugam ultimul interval din
70             # noul suport, adica [x, b]
71             break
72         }
73         # altfel, inca n-am ajuns la un interval care sa-l contina pe
74         # x, deci il adaugam in suportul nou
75         suportNou[[nr]] <- c(a, b)
76         nr <- nr + 1
77     }
78     # inversam ordinea din noul suport, intrucat am parcurs
79     # intervalele din suport in ordine inversa
80     suportNou <- rev(suportNou)
81 }
82
83 # atentie! rezultatul obtinut nu mai este o v.a! se foloseste
84 # doar pt a calcula probabilitati!
85 return (contrV(densitate = X@densitate, val = X@val, bidimen =
86             X@bidimen, suport = suportNou,
87             ref_va_bidimen = X@ref_va_bidimen))
88 }

```

Pentru operatorii %AND% și %OR% ce implementează intersecția, respectiv reuniunea

de variabile aleatoare continue, se apelează funcția *op*, care va avea un comportament diferit în funcție de relația dintre cei doi parametri X și Y de tip **contRV**. Mai exact, distingem următoarele cazuri:

- X și Y au aceeași densitate de probabilitate (apare de obicei în urma unor expresii de genul: $(X < a) \cap (X > b)$), caz în care formăm un obiect de tip **contRV** cu densitatea cunoscută și drept suport intersecția dintre suporturile lui X și Y .
- X și Y au o referință către aceeași v.a bidimensională, așa că formăm un nou obiect nou obiect **contRV** cu densitatea comună deja cunoscută și drept suport produsul cartezian între suportul lui X și cel al lui Y .
- X și Y au câte o referință către v.a bidimensionale diferite (sau nu au nicio referință), caz în care le considerăm independente și formăm un nou obiect **contRV** cu densitatea comună $f(x, y) = f_X(x) * f_Y(y)$ și drept suport produsul cartezian între suportul lui X și cel al lui Y .

Funcția *op* este definită astfel:

```

1  # Reuniune si intersecție de variabile aleatoare
2  op <- function(X, Y, o)
3  {
4
5      suportNou <- list()
6      nr <- 1
7
8      if (o == "&") # intersecție
9      {
10
11         if (!identical(X@densitate, Y@densitate))
12         {
13
14             XY <- NULL
15
16             if (!is.null(X@ref_va_bidimen) & identical(X@ref_va_bidimen,
17                 Y@ref_va_bidimen))
18             {
19                 # aici se face o copie
20                 XY <- X@ref_va_bidimen
21             }
22             else
23             {
24                 # consideram ca sunt independente
25                 XY <- contrV(densitate = function(x, y) {X@densitate(x) *
26                     Y@densitate(y)}, bidimen = TRUE)
27
28             }
29
30             XY@suport[[1]] <- X@suport[[1]]
31             XY@suport[[2]] <- Y@suport[[1]]
32
33         }
34     }
35     return (XY)
36 }

```

```
33     for (i in X@suport[[1]])
34     {
35         for (j in Y@suport[[1]])
36         {
37             # reuniuni de intersectii ale intervalelor din suport
38
39             A <- interval_intersect(i, j)
40             if (!is.null(A))
41             {
42                 suportNou[[nr]] <- A
43                 nr <- nr + 1
44             }
45         }
46     }
47
48     return (contrRV(densitate = X@densitate, val = X@val, bidimen =
49                   X@bidimen, suport = suportNou,
50                   ref_va_bidimen = X@ref_va_bidimen)) # intoarce contrRV pt a
51                   integra suportul ramas
52 }
53 else # reuniune
54 {
55     return (P(X) + P(Y) - P(X %AND% Y)) # aici intoarce deja
56     probabilitatea calculata
57     # problema este ca nu se mai pot aplica alte operatii pe v.a
58 }
```